

## گسیل کمک‌ها به‌سوی موکب‌های اربعین

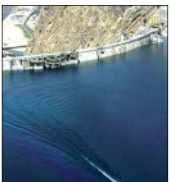
اگر یادتان باشد گزارش چند روز پیش ما اختصاص داشت به فعالیت موکب‌های اربعین در مناطق سیل‌زده خوزستان و لرستان. در آن گزارش رئیس ستاد عتبات عالیات استان خوزستان که ریاست موکب‌های این استان را نیز برعهده دارد، از طریق روزنامه جام‌جم، از مردم سراسر کشور درخواست کرد کمک‌های نقدی و غیرنقدی خود را با نیت تقرب به اباعبدا... (ع) و درجهت تأمین مایحتاج اولیه سیل‌زدگان به‌دست آنها برسانند. حالا چهارمحالی، معاون فرهنگی ستاد عتبات عالیاته، اخبار و تصاویر خوبی از دریافت انبوه کمک‌های مردمی از جمله دو دستگاه تریلی و یک دستگاه کامیون حامل کالا از مردم شریف بهبهان برایمان ارسال کرده است.



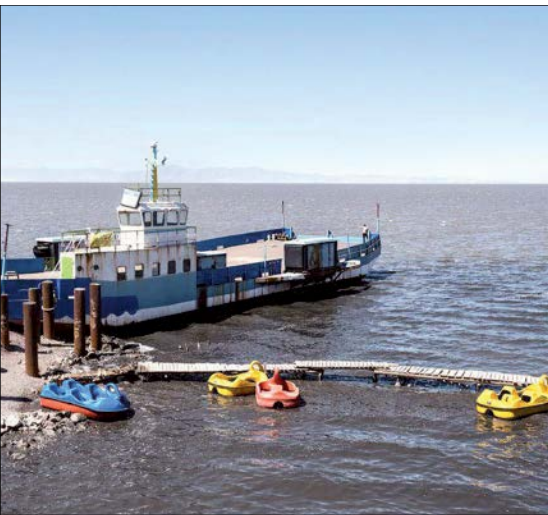
طراح:بیژن گورانی

### جدول شماره ۵۳۵۵

**افقی:** ۱) شبیه - محل ایستادن پیش‌نماز - پیروزی ورزشی (۲) یگانه بی‌همتا - حیوانی که بزرگ‌ترین شکارچی روی خشکی است - فوری (۳) پیر و سالخورده - به حساب آوردن (۴) رنگ نشده‌ا - لطف و مهربانی - بی‌نظیر (۵) عارفان - آسودگی - از مشتقات فاش شده - رمق آخر (۷) دیوار بلند و مستحکمتر - از هم پاشیدن - شرور (۸) زن زیبا - بوج و بی‌ارزش (۹) از چهار عمل ریاضی - محکم - خروس مازندرانی (۱۰) رنگ موی فوری - پرنده هدایت‌پذیر - از راه دور - رادار (۱۱) یار همایون - الگو - خاموش (۱۲) بی‌حرکت - شب‌بسیار تاریک - میوه (۱۳) وسایل صحنه و دکور - فرزندزاده (۱۴) دیوار بلند - صرف‌نظر کردن - گریبان (۱۵) سبب انگلیسی - شیره‌خشکیده‌گون - به‌تازگی.
**عمودی:** ۱) اختراع‌کننده - بخش پایانی - پدراآری (۲) نام‌آری - قبل ازورزش- بزرگ‌ترین جزیره خلیج فارس - نوعی پارچه لطیف ۳- میان شکم - چراغ روشنی‌بخش - فرستادن (۴) داستان بلند - سامانه موقعیت‌یاب جهانی (۵) فرزند مؤنث - گوهر بی‌همتا - بزرگ نیست (۶) لقب حضرت عیسی(ع) - تخیل (۷) پایبی - مقبره‌های عظیم فراعنه- از اعمال حج (۸) دشمن باطل- از راه‌های انتقال گرما- بسیار مهربان- آکنده (۹) خرما- نوعی‌گردنبند زنانه- استانی در شمال عراق (۱۰) جاده تاریخی و فرهنگی - غذای چرب و شیرین اراکی‌ها در ماه رمضان (۱۱) بدون تردید- تبسم- لازم (۱۲) پیشی‌گیرنده- واحد طول انگلیسی (۱۳) شبکه استانی سیمای گیلان- پستانداری



تا همین چند وقت پیش افزایش آب پشت سدهای خالی کشور، خبر بسیار مسرت‌بخشی بود، حالا اما نمی‌دانیم اخباری از این دست را به فال نیک بگیریم یا نگران سرریز شدن‌شان به سوی شهرها و روستاهای سرزمین‌مان باشیم. در هر روی خبر جدید این است که مدیرکل مدیریت بحران استان سیل‌زده خوزستان



قایق‌سواری هموطنان روی دریاچه پربآب ارومیه در نوروز امسال

### پر شدن ۹۷درصد ظرفیت سدها در استان خوزستان

اعلام کرده مجموع کل ظرفیت سدهای این استان، ۲۲ میلیارد مترمکعب است که حدود ۹۷درصد مخازن این سدها در حال حاضر پر شده است. کیامرت حاجی‌زاده با اعلام این خبر در گفت‌وگو با فارس افزود: میانگین بارش‌ها از ابتدای سال این‌تا به امروز ۵۰۰ میلی‌متر بوده که نسبت به سال گذشته



### بارش‌های سیل آساحیات را به دریاچه ارومیه و شوروشادی را به زندگی آذربایجانی‌ها بازگرداند

# نیمه خوشایند سیلاب‌های اخیر

پیش‌رفتی که هر روز اشک و آه بیشتری از مردم منطقه می‌گرفت و امروز جایش را به آب و آبادانی و اشک شوق و گشت و گذار با قایق‌های گردشگری داده است که تا سواحل بندر شرفخانه هم پیش آمده است. آب دریاچه ارومیه تا جایی پیش‌آمده که گردشگرانی که تا همین چند وقت پیش، سواحل ترک‌خورده و خشک و قایق‌های به خشکی نشسته، منظر دیدشان بود و باید تا دور‌دست‌ها پیاده‌روی می‌کردند تا شاید قطره‌ای آب در دل کویر نمک مشاهده‌کنند، اکنون سواحل بنداری چون شرفخانه را پرآب می‌بینند و امید به داشتن تالابی پرآب و اکوسیستم و طبیعتی جان‌یافته و منطقه گردشگری رونق گرفته، دوباره در دلشان جوانه زده است.

از شادی مسافران و گردشگران به واسطه بالاآمدن آب دریاچه بیشتر به وجد آمده، به جام جم می‌گوید: مردمی را دیده که با تماشای بازگشت حیات به دریاچه، ناخودآگاه اشک شوق می‌ریختند و کوبی شاهد زنده شدن معجزه‌آسای عزیز خود بوده‌اند.

وی که سال گذشته هم به همراه خانواده به قصد دریاچه ارومیه به آذربایجان سفر کرده، می‌گوید: تالاب بی‌جان و رمق سال گذشته کجا و این دریاچه پرآب و سرزنده و شاداب کجا!

### دوباره دریاچه را گردشگری پذیر می‌کنیم

**فرهاد رستمی / معاون گردشگری میراث فرهنگی آذربایجان شرقی**

اولویت میراث فرهنگی در بحث دریاچه ارومیه، معرفی و شناساندن مجدد این دریاچه به گردشگران و علاقه‌مندان است. هرچند کمتر کسی در کشور پیدا می‌شود که از وضعیت دریاچه ارومیه در شمال غرب این سرزمین بی‌خبر باشد، اما باتوجه به راکد ماندن و خشک شدن قسمت اعظم آن در چند سال اخیر، هدف عمده میراث فرهنگی و دیگر ارگان‌های مربوط احیای مجدد و معرفی بیشتر آن به‌عنوان یک جاذبه گردشگری به مردم است. باتوجه به اهمیت دریاچه هم از بعد گردشگری سلامت و هم گردشگری تفریحی – آبی، میراث فرهنگی استان از سال‌ها پیش در بنادر مهم آن چون شرفخانه، رحمانلو و جزیره اسلامی اقدام به ایجاد مناطق و تأسیسات گردشگری مثل آلاچیق‌ها، سرویس‌های بهداشتی و... کرده بود که در سال‌های گذشته و به‌خاطر خشکی دریاچه گاه بلااستفاده بود، اما به واسطه بارش‌های اخیر و نیز اقدامات صورت گرفته از سوی نهادهای عضو ستاد احیای دریاچه ارومیه سعی می‌کنیم در کنار زیرساخت‌های پیشین، خدمات و توجه به بهسازی و معرفی منطقه را استمرار بخشیم. در این راستا به توسعه بوم گردی در روستاهای حاشیه دریاچه ارومیه توجه ویژه داریم و تلاش می‌کنیم با رعایت تمام موازین زیست محیطی و آسیب نرسیدن به دریاچه و ایجاد مشوق لازم برای روستاییان، از مهاجرت معکوس آنها به شهرها جلوگیری کنیم.

### طرح‌های به سرانجام نرسیده

**میراسماعیل سعیدی / نماینده مردم تبریز، اسکو و آذرشهر در مجلس**

بحث دریاچه ارومیه یک مقوله ملی است و خشک شدن آن هم زندگی میلیون‌ها ایرانی ساکن در اطراف دریاچه را با مشکلات عدیده‌ای مواجه می‌کند. هرچند دولت و مسؤولان مربوط در سخنان خود به وفور از احیای مجدد این دریاچه سخن گفته‌اند اما متأسفانه در بحث و آگذاری اعتبارات به تعهدات خود به‌طور کامل عمل نکرده و بخشی از مصوبات و پیشنهاده‌ها ستاد احیا به‌خصوص در دو سال اخیر سیر نزولی داشت که این امر باعث شده بعضی طرح‌ها اجرا نشوند یا نیمه‌تمام بمانند.

طرح انتقال آب از رودخانه زاب به دریاچه ارومیه که گفته شده اردیبهشت امسال به سرانجام می‌رسد، یکی از طرح‌های مهم و تأثیرگذار در احیای دریاچه است که در صورت اتمام این طرح حدود ۷۵۰ میلیون متر مکعب آب به دریاچه منتقل می‌شود و اگر بارش هم زیاد باشد این میزان آب بیشتر هم خواهد شد. پروژه بعدی که آن هم به‌طور کامل عملیاتی نشده، مدیریت آب‌های حاشیه دریاچه ارومیه است که متأسفانه قسمتی از آن جذب زمین شده و قسمتی برائثر بتخیر هدر می‌رود و بخشی هم پساب شهرهای حاشیه دریاچه است که به دلیل عدم تخصیص اعتبار لازم عملیاتی نشدند. هرچند برای اجرای این پروژه مبلغ ۲۰ میلیارد تومان مساعدت از سوی دولت صورت گرفت، اما چون این کمک در قالب اوراق بود درصد قابل توجهی از آن هدر رفت. با این همه امیدواریم در صورت دریافت کمک ده میلیارد تومانی در قالب پول نقد که خارج از اوراق باشد، پروژه تصفیه خانه تبریز به اتمام برسد و کمک‌حالی شود به احیای دریاچه ارومیه.



۲۷۵درصد و نسبت به بازه زمانی بلندمدت ۷۰درصد رشد داشته است.

وی به این نکته هم اشاره کرده که جهت مقابله با سیلاب در استان اقداماتی ازجمله بازگشایی ۱۳ انشعاب از خروجی‌های کرخه به سمت تالاب هورالعظیم در جهت سرعت بخشیدن به خروج سیلاب و... صورت گرفته است.

### بارش‌های خوب در کنار اجرای طرح‌های احیا

**یوسف غفارزاده / مدیرعامل آب منطقه‌ای آذربایجان شرقی**

ترازآبی دریاچه ارومیه ۴۶ سانتی مترافزایش یافته است. ترازآبی این دریاچه سال گذشته ۱۲۷۰/۷۴ متر بوده که این میزان تا ۱۵ فروردین امسال به ۱۲۷۱ متر و ۲۰ سانتی‌متر رسیده و نسبت به همراه ۹۷ حدود ۹۳ سانت بالاتر آمده است. از سویی حجم آب دریاچه ارومیه از مرز سه میلیارد متر مکعب گذشته و براساس پیش‌بینی سازمان هواشناسی، بارش‌ها در شمال غرب کشور در اردیبهشت امسال بیشتر از حد نرمال خواهد بود و این امربه‌طور طبیعی تأثیر مناسبی در افزایش حجم آب دریاچه ارومیه و ذخایر سدهای آذربایجان شرقی خواهد داشت. رهاسازی آب سد قلعه چای عجب‌شیر به سمت دریاچه ارومیه هم از پنج فروردین آغاز شده و ده میلیون متر مکعب آب تعهد شده برای رهاسازی آب این سد انجام شد، اما به علت بارندگی‌های مناسب، این رهاسازی با ملاحظه وضعیت کشاورزان و توجه به این مهم که در فصل تابستان با کمبود آب مواجه نشوند، ادامه خواهد یافت. در مجموع نقش بارندگی‌های اخیر در احیای دریاچه ارومیه بسیار حیاتی و تأثیرگذار بوده، هرچند در کنار آن لایروبی‌های انجام شده در سال‌های گذشته و هدایت آب‌های سطحی به‌خصوص آبی چای به دریاچه ارومیه، نصب کنتورهای هوشمند آب برای چاه‌های کشاورزی، برخورد با صاحبان چاه‌های غیرمجاز، پر کردن بستن چاه‌های غیرمجاز و تغییر الگوی کشت تأثیر زیادی در احیای مجدد آن داشته، چراکه اقدامات انجام شده باعث تسهیل ورود آب به دریاچه شده است.

### طرح‌های امیدوارانه تا پایان سال ۱۴۰۴

**خلیل ساعی / دبیر ستاد احیای دریاچه ارومیه در آذربایجان شرقی**

طبق شواهد موجود و پیش‌بینی‌های سال‌های اخیر، طرح احیای این دریاچه در سال‌های گذشته چندان موفقیت‌آمیز نبود، اما خوشبختانه با بارش‌های اخیر و اقدامات صورت گرفته در استان‌های مجاور دریاچه، اکنون شاهد احیای مجدد آن و رونق گرفتن گردشگری در بیشتر هستیم. لایروبی مسیل‌ها به طول حدود ۱۳۰ کیلومتر در استان آذربایجان شرقی، رهاسازی آب پشت سدها و هدایت آنها به دریاچه ارومیه – تغییر الگوی کشت و تبدیل کاشت پیاز به کلزا، فرهنگ سازی و اطلاع‌رسانی – انسداد رودهایی که مزارع اطراف دریاچه را سیراب می‌کرد از جمله اقدامات صورت گرفته در ستاد احیای دریاچه



ارومیه در آذربایجان شرقی است و امیدواریم با ادامه اجرای طرح‌ها و بارش‌ها تا پایان سال ۱۴۰۴ میزان آب دریاچه را از حدود سه میلیارد متر مکعب کنونی به حد ایده‌آل یعنی ۱۴/۵ میلیارد مترمکعب برسانیم.

### مهاجرت معکوس با احیای دریاچه

**ریثاخضرزاده / معاون گردشگری آذربایجان غربی**

خوشبختانه بارش‌های ایام عید، نقش زیادی در بهبود حال دریاچه ارومیه و جذب مسافران و گردشگران به سمت آن داشت. گرچه بارش‌های اخیر باعث کاهش حضور گردشگران و مسافران در کمپ‌ها و چادرها و حتی پایگاه‌های اسکان آموزش و پرورش استان شد، اما آمار مسافران اقامتی در هتل‌ها و مهمان‌پذیرها و بوم گرده‌ها تا ۱۶ فروردین نزدیک به ۱۱ درصدافزایش داشت و به جرات می‌توان گفت بخش اعظم این افزایش‌ها را مدیون دریاچه ارومیه هستیم. توسعه مناطق روستایی حاشیه دریاچه ارومیه و بومگردی در روستاها مهم‌ترین برنامه میراث فرهنگی آذربایجان غربی در بحث گردشگری است که با توسعه بومگردی و تشویق روستاییان به این مقوله هم مانع کوچ آنها از روستاهایشان می‌شویم و هم مکانی دنج و استراحتگاهی آرام و دور از هیاهوی شهری برای گردشگران فراهم می‌کنیم.

### عوامل تأثیرگذار غیر از بارش‌ها

**فرهاد سرخوش / دبیر ستاد احیای دریاچه ارومیه در آذربایجان غربی**

اگرچه بارش‌های اخیر در زنده شدن مجدد دریاچه ارومیه بی‌تأثیر نبوده، اما اقدامات صورت گرفته در سه چهار سال اخیر چون آماده کردن زیرساخت‌ها، لایروبی رودخانه‌ها و احداث سردخانه‌ها دست به دست هم دادند تا سیلاب بدون وارد کردن هیچ‌گونه خسارتی به باغات و شهرهای استان به دریاچه ارومیه هدایت شود. در یکی دو دهه پیش به دلایل متعددی چون لایروبی نکردن رودخانه‌ها و مسیل‌های اطراف دریاچه ارومیه و عدم رهاسازی قنابه به دریاچه و... وضعیت این دریاچه سال به سال بدتر و هرسال حدود ۵۰۰۰ سانتی‌متر از آب آن کم می‌شد تا این‌که سال ۹۲ مساحت آن با حدود ۵۰۰ کیلومتر مربع تا حد تالاب کاهش یافت. لذا به منظور نجات دریاچه از مرگ حتمی ستاد اجرای دریاچه تشکیل شد و اعتبار قابل توجهی تخصیص یافت و عملیات لایروبی رودخانه‌ها به عنوان اولین اقدام آغاز شد.

در طول چهار سال اخیر رودخانه‌های مهم و اصلی چون شهرچای، زرینه‌رود و سیمینه رود میان‌دوآب، باراندوز، نازلی چای و... به طول ۱۱۰ کیلومتر و رودخانه‌های فرعی به شد تا این‌که سال ۴۰۰ کیلومتر و همچنین ۲۵ کیلومتر داخل دریاچه لایروبی و آب آنها به پیکره اصلی دریاچه ارومیه منتقل شد.

احیای دریاچه ارومیه بی‌شک تأثیر زیادی در جذب توریست به استان‌های آذربایجان شرقی و غربی دارد و درچنین شرایطی وجود مراکز اقامتی چون استراحتگاه‌ها و هتل‌ها در کنار دریاچه ارومیه به‌شدت احساس می‌شود، از همین رواز مسؤولان میراث فرهنگی و دیگر نهادهای مربوط درخواست می‌کنیم به منظور رفاه حال مهمانان و گردشگران تابستانی زیرساخت‌های لازم را هرچه سریع‌تر آماده‌کنند، چراکه معتقدم با احیای مجدد دریاچه و عبور از مرحله بحران، این دریاچه صددرصد در فصل تابستان میزبان تعداد زیادی از گردشگران به‌خصوص گردشگران بحث سلامت خواهد بود.